COMPLEX INDEX OF AN ASSESSMENT (EVALUATION) OF A REPAIR YOUNG GROWTH OF THE RABBITS A MISCELLANEOUS GENOTYPE OF AFFILIATIONS. I.S. Luchin

The researches of stern and intravital meat properties of a young growth of the rabbits of rocks are conducted aboriginal shinshila, flandr, white giant and their hybrids. With the help of a parameter (index) of a complex (integrated) assessment (evaluation) (PCA) six genotypes in conditions of cultivation of tribal production of the rabbits "Elit" are is objective appreciated.

Precocious, genotype, correlation relation, selection measurements, population genetics

УДК 636. 4.082

В. Є. МАЗУР, Л.А. ЯВТУШЕНКО

Кіровоградська державна сільськогосподарська дослідна станція

СУЧАСНИЙ ГЕНОФОНД СВИНЕЙ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ *(на прикладі Кіровоградської області)*

Викладено результати оцінки свиней різних порід та типів за відтворними, відгодівельними та м'ясо-сальними якостями. Розкрито основні напрями подальшої селекції свиней.

Порода, тип, продуктивність, м'ясні якості

Основним завданням, яке стоїть перед сучасним свинарством, є збільшення виробництва високоякісної свинини. У розв'язанні цієї проблеми важливе значення має інтенсивне використання існуючого вітчизняного та світового генофонду свиней. У зв'язку з цим у період з 1978 по 2000 р. проводили широку роботу з вивчення продуктивності, відгодівельних і м'ясних якостей свиней різних порід, типів та ліній, яких розводять у господарствах Кіровоградської області. Відомо, що остання

© В.Є. Мазур , Л.А. Явтушенко, 2005

є регіоном Степу України, тому отримані нами дані можуть до певної міри характеризувати генетичний потенціал продуктивності свиней у цілому по зоні.

Мета і методи досліджень. Метою досліджень було проведення оцінки різних порід та типів, формування на цій підставі регіональної бази племінного свинарства.

Продуктивність свиноматок визначали за багатоплідністю, молочністю, збереженням поросят і їхньою живою масою при відлученні.

Відгодівельні якості молодняку оцінювали на республіканській та обласній станціях контрольної відгодівлі, а також станціях контрольного випробування інститутів свинарства і тваринництва за скороспілістю, середньодобовими приростами та витратами кормів на 1 кг приросту.

Забійні якості визначали шляхом вимірювання товщини підшкірного шпику над 6-7-м грудними хребцями, а також за результатами обвалювання туш свиней, забитих при живій масі 100 кг на обласному м'ясокомбінаті та забійних пунктах господарств.

У дослідженнях використано тварин 11 порід та 7 типів свиней. Наявність такої кількості генотипів пояснюється необхідністю більш широкої оцінки потенціалу галузі, придатності до найбільш ефективного використання природних і кормових умов регіону, а також широким запровадженням схрещування та гібридизації.

Зауважимо, що найбільш розповсюдженою в господарствах області виявилась велика біла порода свиней — 91,4%, значно менше — велика чорна, уельська, миргородська, ландрас, полтавська м'ясна, українська м'ясна та інші — 8,6%.

Доцільно сказати, що за останні 20-25 років у свинарстві в межах області відбуваються неоднозначні процеси: з одного боку, зникли українська степова біла і ряба породи, придніпровський та кролевецький типи миргородської породи, з іншого, — зросла частка великої чорної, уельської, української м'ясної порід. Цей процес вважаємо природним, оскільки він зумовлений розширенням ареалу сучасних, більш продуктивних порід. Разом з тим цей процес поставив таку актуальну проблему, як збереження зникаючих порід.

Результати досліджень. Установлено *(табл. 1)*, що великий рівень відгодівельної здатності мали свиноматки внутрішньопородного типу великої білої породи УВБ-1 і великої білої породи англійської селекції: відповідно 11,2 і 11,2 гол. — багатоплідність; 55,9 і 56,7 кг — молочність; 10,6 і 10,3 гол. — кількість поросят на час відлучення; 16,7 і 17,0 кг — маса одного поросяти у 60 днів.

Високий рівень продуктивності був також характерний і тваринам великої білої породи в цілому, новому внутрішньопородному типу великої білої породи УВБ-2, ландрас шведської популяції, уельської породи: 10,1 або 10,7 гол. — багатоплідність; 52,2 -53кг – молочність; 9,0-9,5 гол. — кількість поросят на час відлучення; 16,7-17,2 кг — маса одного поросяти у 60 днів.

Гірший розвиток відтворної здатності був відмічений у свиней великої чорної породи і дюрок — відповідно 8,0-8,8 гол.; 42,2-46,2 кг; 8,2-6,4 гол.; 16-16,9 кг.

Отже, проведені дослідження показали, що найбільш придатними для використання за материнську основу при чистопородному розведенні є свині УВБ-1, великої білої породи англійської селекції та уельської породи.

Про це також свідчить і вирахуваний нами комплексний показник материнських якостей, величина якого у тварин усіх порід коливається від 92 до 94,6 бала.

Стосовно до скоростиглості *(табл. 2.)*, то за цією ознакою вирізнялися тварини великої білої породи англійської селекції, УВБ-2, уельської породи, ландрас шведської популяції й американського типу дюрок — 189,7-192,4 дня вік досягнення маси 100 кг, при середньодобових приростах 733,2-684,7 г і витратах кормів на 1 кг приросту 3,70-3,85 к. од.

Наведені нами дані дають підставу для ствердження, що велика біла порода англійської селекції й уельська порода поряд з високими відгодівельними якостями характеризуються значним рівнем енергії росту, що робить їх універсальними для застосування в системах чистопородного розведення.

Крім того, ці свині придатні для проведення з ними багатопланової селекції на предмет створення спеціалізованих генотипів з різними напрямами продуктивності.

1. Продуктивність свиноматок різних порід і типів

Порода, тип	Кількість опоросів	Багатоплідність, гол.	Молочність, кг	У 2 місяці			КПВЯ
				кількість поросят, гол.	маса однієї голови, кг	маса гнізда, кг	
ВБ (у середньому)	670	10,1±0,14	53±0,75	9±0,11	16,7±0,31	150,3±4,15	37,83
У тому числі:							
УВБ-1	320	11,2±0,15	53,9±0,91	10,6±0,08	16,7±0,48	177±50,9	42,13
УВБ-2	280	10,4±0,11	53,2±0,88	9±0,06	17,0±0,18	153±4,9	38,2
ВБАс	510	11,2±0,2	56,7±1,21	10,3±0,15	17±0,22	175±3,85	41,71
ВЧ (у середньому)	310	8,8±0,2	46,2±1,16	8,2±0,08	16,9±0,21	138,6±6,11	35,07
У тому числі:							
ДТВЧ	220	9,6±0,11	48,8±1,18	9±0,09	17,3±0,22	155,7±5,05	37,68
МБТ ВЧ	160	8,1±0,15	46±0,85	7,4±0,09	16,5±0,3	122,1±4,8	32,53
Л (у середньому)	240	9,8±0,21	51,5±0,56	8,4±0,12	16,2±0,33	136,1±3,95	36,05
У тому числі:							
ЛШП	190	10,7±0,20	52,8±0,79	9,5±0,14	16,6±0,38	157,7±4,77	39,36
У	220	106±0,15	52,2±1,3	9,5±0,14	17,2±0,19	163,4±4,25	36,61
ПМ	387	9,7±0,16	50±1,18	8,1±0,16	16,5±0,22	133,7±4,16	35,53
М	176	9,2±0,12	49,1±1,1	8,8±0,09	16±0,3	140,8±5,09	36,15
Д (у середньому)	126	8±0,14	42,2±0,88	6,6±0,08	16±0,34	105,6±6,6	30,55
У тому числі:							
ДА	184	7,6±0,11	41,8±0,74	6,4±0,21	16,3±0,21	104,3±5,2	29,92
ДЧ	190	8,5±0,16	42,7±0,88	7,3±0,14	16,5±0,16	120,5±4,9	32,73
УМ	235	9,6±0,21	48,8±0,91	8,8±0,15	16,3±0,18	143,4±4,88	36,72

2. Відгодівельні якості свиней різних порід і типів

Порода, тип	Кількість голів	Вік досягнення маси 100 кг, дні	Середньодобовий приріст, г	Витрати кормів на 1 кг приросту, к. од.
ВБ (у середньому)	1750	212,7±4,05	596±12,2	4,08±0,09
У тому числі:				
УВБ-1	124	203,5±3,14	662,1±12,8	3,84±0,1
УВБ-2	170	190,4±3,48	711,3±8,9	3,77±0,05
ВБАс	100	189,7±5,70	733,2±11,7	3,7±0,12
ВЧ (у середньому)	262	216,8±3,22	563,7±12,3	4,11±0,08
У тому числі:				
ДТВЧ	122	208,8±2,84	651,4±11,8	4,02±0,11
МБТВЧ	100	217,1±3,75	559,3±16,1	4,12±0,12
Л (у середньому)	176	198,4±4,26	672,2±12,2	3,91±0,08
У тому числі:				
ЛШП	100	191,3±3,66	684,7±6,9	3,85±0,09
У	384	190±4,28	723,8±12,2	3,71±0,13
ПМ	280	205,2±6,91	669,8±13,2	3,91±0,11
М	116	217,1±5,82	549,8±11,4	4,14±0,12
Д (у середньому)	130	198,0±4,42	700,6±12,4	3,81±0,11
У тому числі:				
ДА	60	192,4±5,62	710,2±11,8	3,77±0,09
ДЧ	70	202,8±4,18	692,3±9,9	3,85±0,08
УМ	20	207,3±5,64	649,8±11,3	3,97±0,09

Примітка до табл. 1, 2, 3: ВБ — велика біла, ВЧ — велика чорна порода, ВБАс — велика біла порода англійської селекції, Д — порода дюрок, ДА — дюрок американського типу, ДЧ — дюрок чехословацького типу, ДТВЧ — донецький тип великої чорної породи, МБТВЧ — московсько-білоруський тип великої чорної породи, Л — ландрас, ЛШП — ландрас шведської популяції, М — миргородська порода, ПМ — полтавська м'ясна порода, У — уельська порода,УМ — українська м'ясна порода, УВБ-1 — новий внутрішньопородний тип свиней великої білої породи, УВБ-2 — новий внутрішньопородний тип великої білої породи.

Вочевидь, що при використанні їх як материнські форми з підвищеними відгодівельними якостями важливого значення необхідно надавати організації годівлі з оптимальним рівнем

3. Морфологічний склад туш у свиней різних порід і типів

Порода, тип	Кількість голів	Вміст у тушах, %			Індекс м'ясності
		м'яса	сала	кісток	
ВБ (у середньому)	318	56,4	33,4	10,2	0,563
У тому числі:					
УВБ-1	110	56,2	33,2	10,6	0,586
УВБ-2	84	57,5	31,5	11,0	0,665
ВБАс	34	64,2	24,5	11,3	0,769
ВЧ 9 (у середньому)	82	54,9	35,4	9,7	0,450
У тому числі:					
ДТВЧ	36	55,7	34,0	10,3	0,532
МБТВЧ	26	54,3	35,7	10,0	0,503
Л (у середньому)	120	58,2	30,8	11,0	0,685
У тому числі:					
ЛШП	28	58,8	30,1	11,1	0,694
У	136	58,4	30,5	11,1	0,671
ПМ	60	57,6	31,5	10,9	0,636
М	24	55,2	34,4	10,4	0,549
Д (у середньому)	92	63,2	25,2	11,7	0,757
У тому числі:					
ДА	64	64,5	24,0	11,5	0,801
ДЧ	28	60,1	27,9	12,0	0,656
УМ	10	58,2	30,2	11,6	0,622

протеїну в раціонах. Адже безпосереднім виразом м'ясності свиней є сума їстівних речовин, які від них отримують за період відгодівлі.

Забій свиней, котрі досягли живої маси 100 кг, свідчить *(табл. 3)*, що кращими за морфологічним складом туш є велика біла порода англійської селекції (вміст м'яса 64,2%), дюрок у середньому (63,2%), дюрок американського типу (64,5%), дюрок чехословацького типу (60,1%).

Добрим розвитком м'ясних якостей вирізнялися також ландраси шведської популяції — 58,8%, молодняк уельської породи — 58,4%, української м'ясної породи — 58,2%.

Висновки. Враховуючи результати наших досліджень, визнано формувати базу племінного свинарства із порід і типів: УВБ-1, УВБ-2, великої білої породи англійської селекції, уельської породи, донецького типу великої чорної породи та чехословацького типу дюрок.

Виявлені нами особливості формування основних господарськи корисних показників дають можливість використовувати кожну породу і тип з найбільшою користю, що сприятиме поліпшенню стану галузі і буде основою для розробки сучасних селекційно-генетичних програм з широким застосуванням різних методів розведення.

СОВРЕМЕННЫЙ ГЕНОФОНД СВИНЕЙ СТЕПНОЙ ЗОНЫ УКРАИНЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ (на примере Кировоградской области). В.Е. Мазур , Л.А. Явтушенко

Изложены результаты оценки свиней разных пород и типов за воспроизводительными откормочными и мясо-сальными качествами. Раскрыты основные направления дальнейшей селекции свиней.

Порода, тип, производительность, мясные качества

MODERN GENOFOUND PIG OF THE STEEPE ZONE OF THE UKRAINE AND PROSPECTS OF HIS(ITS) USE (on example Kirovogradskoy area). V.E. Mazur, L.A. Yavtushenko

The Stated results of the estimation pig different sorts and types for reproduced, vVdgodVvelinimi and meat - a greasy quality. The Revealled main trends to further breeding pig.

Sort, type, capacity, meat quality